

TYP03 Version 10.3 – Šta je novo

Sažet prikaz novih opcija, promena i poboljšanja

Autor:
Michael Schams

TYPO3 Verzija 10.3 - Šta je novo

Sadržaj

Uvod

Administratorski interfejs

Izmene za integratore

Izmene za programere

Zastarele/izbačene funkcije

Sigurnost i privatnost

Izvori i autori

Uvod

Činjenice

Uvod

TYPO3 Verzija 10.3 – Činjenice

- Datum objavljivanja: 25. februar 2020.
- Tip objavljivanja: Brza objava (Sprint Release)

Uvod

Rezime

Kao poslednja brza objava iz životnog ciklusa, TYPO3 verzija 10.3 je takozvana verzija "[zamrzavanje funkcionalnosti](#)". Ovo znači da više neće biti novih funkcionalnosti do LTS verzije u aprilu, tako da je ceo tim fokusiran na testiranje, sredjivanje i prečišćavanje koda.

Postoje odredjeni izuzetci za mala unapredjenja, koja su zapravo završavanje funkcionalnosti koje su započete u prethodnim brzim objavama verzije 10.

Ukoliko ste Vi programer proširenja, molimo Vas da objavite verzije koje su kompatibilne sa verzijom 10. Ovo će olakšati TYPO3 zajednici da prihvati TYPO3 v10 čim se objavi LTS verzija.

Poslednja važna stvar: ne zaboravite da se priključite [žurci objave](#) ili sami organizujete istu!

Uvod

Sistemske zahteve

- PHP verzija 7.2, 7.3 ili 7.4
- PHP podešavanja:
  - `memory_limit` $\geq$ 256M
  - `max_execution_time` $\geq$ 240s
  - `max_input_vars` $\geq$ 1500
  - opcija `--disable-ipv6` ne sme se koristiti
- Većina DB servera koji rade sa **Doctrine DBAL** rade takodje i sa TYPO3.
Testirani DB serveri su:

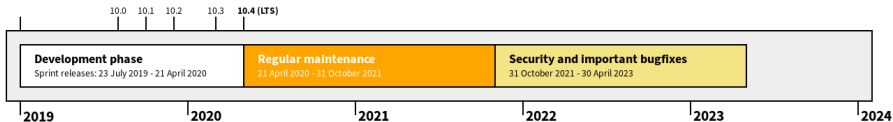

Uvod

Razvoj, objavljivanje i vreme održavanja

TYPO3 v10

Produženo vreme podrške

TYPO3 GmbH nudi dodatne opcije za podršku za TYPO3 v10 LTS čak i posle 30. aprila 2023. za dodatne dve godine.

Uvod

TYP03 v10 plan

Predvidjeni datumi objavljivanja i njihov osnovni fokus:

- v10.0 23. jul 2019. Otvaranje puta za uzbudljive nove koncepte i API-je
- v10.1 01. okt. 2019. Unapredjenje routing-a i upravljanje sajtom v2
- v10.2 03. dec. 2019. Fluid/Rendering Engine unapredjenja
- **v10.3 25. feb. 2020 Zamrzavanje funkcionalnosti**
- v10.4 21. Apr. 2020 LTS objava (objava sa dugoročnom podrškom)

<https://typo3.org/article/typo3-v10-roadmap/>

<https://typo3.org/article/typo3-v10-safe-and-sound/>

Uvod

Instalacija

- Zvanična klasična procedura za instalaciju na Linux/Mac OS X (DocumentRoot na primer `/var/www/site/htdocs`):

```
$ cd /var/www/site
$ wget --content-disposition get.typo3.org/10.3
$ tar xzf typo3_src-10.3.0.tar.gz
$ cd htdocs
$ ln -s ../typo3_src-10.3.0 typo3_src
$ ln -s typo3_src/index.php
$ ln -s typo3_src/typo3
$ touch FIRST_INSTALL
```

- Simbolički linkovi (Symbolic links) na Microsoft Windows:
  - Koristiti `junction` za Windows XP/2000
  - Koristiti `mklink` za Windows Vista i Windows 7 i novije

Uvod

Instalacija korišćenjem composer-a

- Instalacija korišćenjem *composer-a* na Linux/Mac OS X i Windows 10:

```
$ cd /var/www/site/
```

```
$ composer create-project typo3/cms-base-distribution typo3v10 ^10.3
```

- Alternativno, napravite Vaš `composer.json` fajl i pokrenite:

```
$ composer install
```

Više detalja i primer `composer.json` fajla možete skinuti sa:

<https://composer.typo3.org>

Poglavlje 1: Administratorski interfejs

Administratorski interfejs

Dashboard (1)

Uveden je dashboard koji prikazuje važne sistemske informacije za trenutno ulogovanog korisnika.

TYPO3 CMS v10 dev
10.3.0

WEB

- Dashboard
- Page
- View
- List
- Forms
- Info
- Template

SITE MANAGEMENT

FILE

ADMIN TOOLS

SYSTEM

My dashboard +

TYPO3 CMS 10.3.0-dev

TYPO3 CMS is an enterprise-class, Open Source Content Management System, used internationally to build and manage websites of all types, from small sites for non-profits to multilingual enterprise solutions for large corporations.

For further information visit typo3.org.

TYPO3 CMS is **freely available** under the [TYPO3-license \(GNU/GPL\)](https://www.gnu.org/licenses/gpl-3.0.html).

You are using version 10.3.0-dev - Copyright © 1998-2020 Kasper Skårhøj

Getting Started with TYPO3

New to TYPO3? In our Getting Started Tutorial you will learn the basics how to use TYPO3.

Getting Started Tutorial

TYPO3 news

TYPO3 9.5.14 and 8.7.31 maintenance releases published 17-02-20
The TYPO3 Community announces the versions 9.5.14 LTS and 8.7.31 LTS of the TYPO3 Enterprise Content Management System.

An Update About the Dashboard for TYPO3 17-02-20
It has been a while since I gave you an update about the new Dashboard for TYPO3, but I can guarantee you: we have been busy, and we have an update about the Dashboard for TYPO3!

News from the Structured Content Initiative 11-02-20
Here's an update from the TYPO3 Structured Content Initiative about recent progress and how you can help right now by completing a survey.

Report from the Board QSA, November 2019 26-01-20
A revamped Marketplace concept, the future of our marketing and events, as well as the topics to receive a special emphasis in 2020 were some of the topics at this year's last...

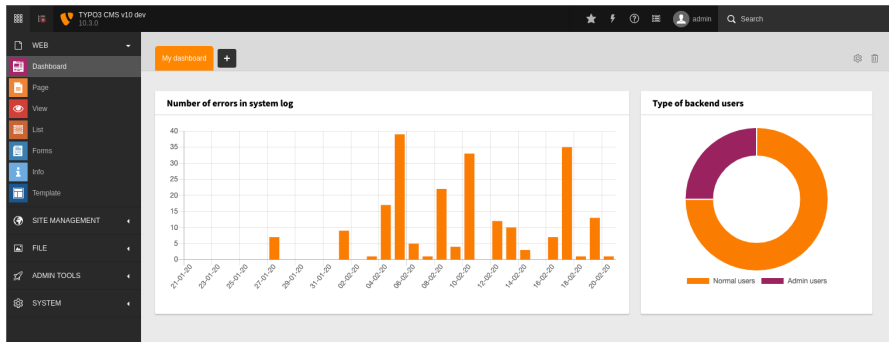
Expanding TYPO3 with Your Help this Spring 23-01-20
We're excited about the opportunities to grow TYPO3 in Africa in 2020. Want to join our network of mentors or our delegation to CMS Africa Summit in March? We have African...

More TYPO3 news

Administratorski interfejs

Dashboard (2)

Korisnici mogu da kreiraju prilagodjene dashboard-e, da dodaju, sklanjaju i preuredjuju vidžete. Programeri mogu da prave prilagodjene vidžete kao proširenja.

Poglavlje 2: Izmene za integratore

Izmene za integratore

Dashboard

- Dashboard *preseti* se mogu konfigurisati za nove korisnike ili za korisnike koji su izbrisali sve svoje dashboard-e.
- Ovo se može iskoristiti da se prikaže "Getting Started" dashboard kao podrazumevan.
- Primer TSconfig:

```
options.dashboard.dashboardPresetsForNewUsers = default, dashboardPreset-myPreset
```

- Više dashboard preseta se može definisati kao lista razdvojena zarezom.

Izmene za integratore

Platforma za upravljanje prevodima

- SaaS rešenje "[Crowdin](#)" se od sada koristiti za upravljanje lokalizacijama/prevodima u TYPO3 platformi.
- Ohrabrujemo sve da uzmu učešće u ovome i unapredimo zajedno lokalizaciju.
- Crowdin se može koristiti za prevod labela iz jezgra TYPO3, kao i za prevod TYPO3 proširenja.
- Više možete pročitati u [TYPO3 dokumentaciji](#).

Izmene za integratore

HTML mejlovi zasnovani na Fluidu (1)

- TYPO3 od sada podržava slanje mejlova kao HTML i kao čist tekst.
- Mejlovi se prave korišćenjem Fluid templating engin-a.
- Šabloni mejlova se mogu prilagoditi prepisivanjem putanja do fajlova:

```
$GLOBALS['TYPO3_CONF_VARS']['MAIL']['templateRootPaths'][700] =  
    'EXT:my_site_extension/Resources/Private/Templates/Email';
```

```
$GLOBALS['TYPO3_CONF_VARS']['MAIL']['layoutRootPaths'][700] =  
    'EXT:my_site_extension/Resources/Private/Layouts';
```

Izmene za integratore

HTML mejlovi zasnovani na Fluidu (2)

- HTML mejlovi zasnovani na Fluidu se koriste za sledeće komponente:
  - Install Tool test mejl (primer na sledećem slajdu).
  - Workspace obaveštenje o izmeni stanja.
  - Mejl obaveštenja o logovanju korisnika na administratoriski interfejs.

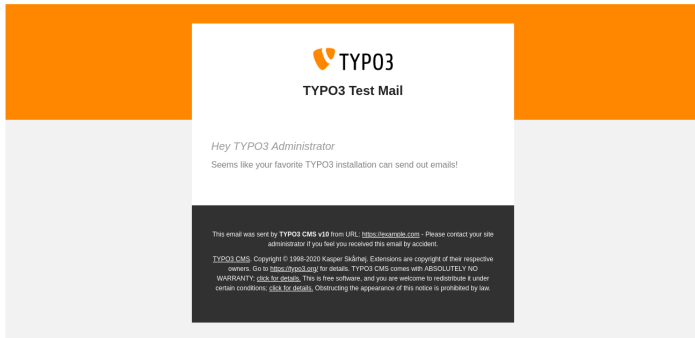
Izmene za integratore

HTML mejlovi zasnovani na Fluidu (3)

Test mejl poslat putem Install Tool-a:

Test TYPO3 CMS mail delivery from site "New TYPO3 site"

Izmene za integratore

Workspaces i TypeScript

- Uvedena je nova jezička promenljiva: `workspace`.
- Ova promenljiva se može koristiti za uparivanje datog izraza sa parametrima `workspace-a`.
- Sledeći parametri su trenutno podržani:
`workspaceId`, `isLive`, i `isOffline`.
- Na primer:

```
[workspace.workspaceId === 3]  
  # Current workspace ID is 3  
[end]
```

Izmene za integratore

TypoScript

- Uslov `PIDupinRootline` je ponovo implementiran u TypoScript korišćenjem Symfony expression jezika.
- Stara sintaksa TypoScript uslova:

```
[PIDupinRootline = 30]
    page.10.value = I'm on any subpage of page with UID 30.
[END]
```

- Nova sintaksa TypoScript uslova:

```
[30 in tree.rootLineParentIds]
    page.10.value = I'm on any subpage of page with UID 30.
[END]
```

Izmene za integratore

Lazy Loading za slike

- HTML atribut `loading` se može postaviti na `<img>` tagove.
- Pretraživači koji podržavaju ovaj atribut neće učitavati slike dok ne budu u vidljivom delu ekrana.
- Ovo ponašanje se može izmeniti sledećim TypeScript konstantama:

```
styles.content.image.lazyLoading = lazy
```

- Validne vrednosti su: `lazy` (podrazumevano), `eager`, i `auto`.
- Fluid *Image-ViewHelper* takodje podržava ovu izmenu:

```
<f:image src="{fileObject}" treatIdAsReference="true"  
  loading="lazy" />
```

Izmene za integratore

Podrazumevane vrednosti za lockIP/lockIPv6

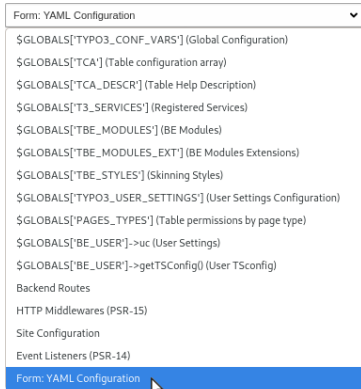
- Podrazumevane vrednosti za lockIP podešavanje su promenjene.
- Po podrazumevanim podešavanjima, sledeće četiri sistemske promenljive su sada **onemogućene**:
  - [FE] ['lockIP']
  - [FE] ['lockIPv6']
  - [BE] ['lockIP']
  - [BE] ['lockIPv6']
- Stare podrazumevane vrednosti ("4" za administratorski interfejs i "2" za korisnički interfejs) izazivaju probleme za klijente sa podrškom za IPv4 i IPv6.

Izmene za integratore

Form: YAML konfiguracija

Ukoliko je instalirano sistemsko proširenje EXT:form, parsirana YAML konfiguracija je prikazana pod **SYSTEM** → **Configuration**.

Ovo podrazumeva da administrator omogući sistemsko proširenje EXT:lowlevel.

Izmene za integratore

SEO: Sitemap.xml

- Podrazumevana putanja do fajla Sitemap.xml iz sistemskog proširenja EXT:seo se može prilagoditi:

```
# Globally for all sitemaps:  
plugin.tx_seo.config.xmlFile = EXT:myext/Resources/Public/CSS/mySite.xml  
  
# For all sitemaps of a specific type:  
plugin.tx_seo.config.<sitemapType>.sitemaps.xmlFile = EXT:myext/Resources/Public/CSS/mySite.xml  
  
# For a specific sitemap:  
plugin.tx_seo.config.<sitemapType>.sitemaps.<sitemap>.config.xmlFile =  
EXT:myext/Resources/Public/CSS/mySite.xml
```

- Podrazumevana putanja je:

```
EXT:seo/Resources/Public/CSS/Sitemap.xml
```

Izmene za integratore

Indeks referenci

- Tokom ažuriranja indeksa referenci za svaku tabelu je prikazan progress bar.

```
typo3v10:~/www$ ./bin/typo3 referenceindex:update -c
Reference Index being TESTED (nothing written, remove the "--check" argument)
-----
Update index of table be_groups
-----
1/1 [ ██████████ ] 100%
Update index of table pages
-----
1/1 [ ██████████ ] 82%
```

Izmene za integratore

Info modul

- U Info modul su dodati SEO i Social Media detalji:
WEB → Info → Pagetree Overview.

Pagetree overview

Page title	Title for search engines	Description	Index this page	Follow this page	Canonical link	Change frequency	Priority
example.com /			Yes	Yes			0.5
Page 1 /			Yes	Yes			0.5
Page 2 /			No	No			0.5
Page 3 /			Yes	Yes			0.5

Izmene za integratore

Scheduler

- Više taskova se može izvršiti istovremeno korišćenjem opcije `--task`

```
typo3v10:~/www$ ./bin/typo3 scheduler:run --task 1 --task 2
```

- Opširan izveštaj se može omogućiti sa `-v` i `-vv`

```
typo3v10:~/www$ ./bin/typo3 scheduler:run -vv
```

Izmene za integratore

Modul za korisnike administratorskog interfejsa

- Novi pregled detalja korisnika administratorskog interfejsa prikazuje sve bitne podatke.
- Funkcionalnosti za upoređivanje su dodata nova polja.
- Ova funkcionalnost sada uzima u obzir i podgrupe.
- Izgled ovog modula će se dodatno optimizovati.
- Ove izmene omogućavaju lakše upoređivanje permisija korisnika bez potrebe da se prelazi na drugog korisnika.

Izmene za integratore

Upravljač proširenjima

U upravljaču proširenja se mogu listati posebno istemska i prilagodjena proširenja.

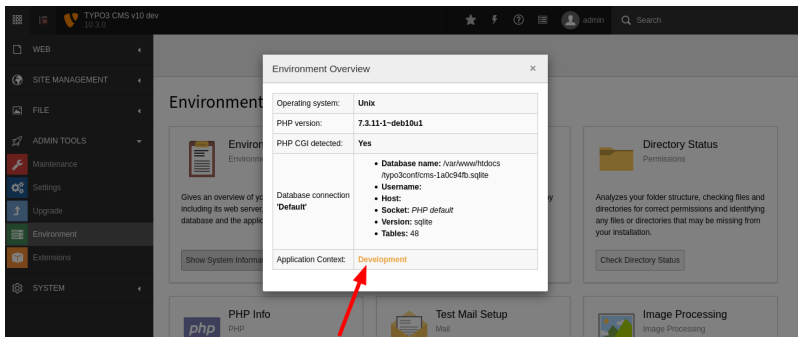
Installed Extensions

Upd.	AID	Extension	Key	Version	State	Type	Actions
		 Make BE user password really secure	be_secure_pw	9.1.0	stable	Local	
		 Bootstrap Package	bootstrap_package	11.0.2	stable	Local	
		 The official Introduction Package	introduction	4.2.0	stable	Local	
		 Reverse Proxy - Cache Manager	proxycachemanager	3.0.1	stable	Local	
		 TYPO3 CMS Backend Styleguide and Testing use cases	styleguide	10.0.0	stable	Local	

Izmene za integratore

Pregled okruženja

Kontekst aplikacije se sada prikazuje u modulu okruženja:
ADMIN TOOLS → **Environment** → **Environment Overview**.

The screenshot displays the TYPO3 CMS v10 dev admin interface. The left sidebar shows the navigation menu with 'ADMIN TOOLS' expanded to 'Environment'. The main content area shows the 'Environment Overview' modal window. A red arrow points to the 'Application Context' field, which is set to 'Development'.

Environment Overview	
Operating system:	Unix
PHP version:	7.3.11-1-deb10u1
PHP CGI detected:	Yes
Database connection 'Default'	<ul style="list-style-type: none"> Database name: /var/www/htdocs/typo3conf/cms-1a0c94fb.sqlite Username: Host: Socket: PHP default Version: sqlite Tables: 48
Application Context:	Development

Izmene za integratore

Feature Toggles

Vizuelni prikaz za uključivanje/isključivanje funkcionalnosti je unapredjen:

TYPO3 < 10.3

Feature Toggles

Enable and disable certain core features. Feature toggles in the core are used to globally use new features of TYPO3 that may be activated on new installations but upgrading installations can still use the old behaviour.

Available features:

- fluidBasedPageModule (default on): Use the rewritten page layout backend module which is based on Fluid. Can be toggled off to use the legacy PageLayoutView on installations which require the hooks etc. which are associated with PageLayoutView
- formLegacyUploadMimeTypes (default on): If on, some mime types are predefined for the "FileUpload" and "ImageUpload" elements of the "form" extension which always allows file uploads of these types, no matter the specific form element definition.
- redirectsHitCount (default off): If on, and if extension "redirects" is loaded, each performed redirect is counted and last hit time is logged to the database.
- securityFrontendKeepSessionDataOnLogout (default off): If on, session data is kept in an anonymous session after frontend user logged out. As this is a potential security risk, it is recommended to disable this option if not specifically needed.
- rearrangedRedirectMiddlewares (default off): If on, the middlewares "base redirect" and "redirects" are switched, so that "redirects" (if extended is installed) is executed before "base redirect". The new ordering aims to be a better default shipped by the TYPO3 core.
- loginExtbase (default off): If activated, and if extension "login" is loaded, extbase based code will be used instead of pbase version

Save

TYPO3 >= 10.3

Feature Toggles

Enable and disable certain core features. Feature toggles in the core are used to globally use new features of TYPO3 that may be activated on new installations but upgrading installations can still use the old behaviour.

Available features:

- Fluid based page module
Use the rewritten page layout backend module which is based on Fluid. Can be toggled off to use the legacy PageLayoutView on installations which require the hooks etc. which are associated with PageLayoutView
Default setting: Enabled
- Form: legacy upload mime types
If on, some mime types are predefined for the "FileUpload" and "ImageUpload" elements of the "form" extension which always allows file uploads of these types, no matter the specific form element definition.
Default setting: Enabled

Default: hit count

Save

Poglavlje 3: Izmene za programere

Izmene za programere

Dashboard (1)

- Programeri mogu da naprave prilagodjene vidžete za dashboard proširenjem jednog od sledećih *abstraktnih* vidžeta:
  - `AbstractWidget`
Osnovna abstraktna verzija koja se može koristiti za početak prostijih vidžeta.
  - `AbstractRssWidget`
Abstraktna verzija za kreiranje vidžeta za prikazivanje RSS feed-a.
  - `AbstractListWidget`
Abstraktna verzija za kreiranje vidžeta za prikazivanje liste stavki.
  - `AbstractCtaButtonWidget`
Abstraktna verzija za kreiranje vidžeta za prikazivanje "call-to-action" dugmeta.

Izmene za programere

Dashboard (2)

- Registrujte Vaše vidžete u sledećem fajlu Vašeg proširenja:
EXT:my_extension/Configuration/Services.yaml
- Opcija 1: identifikator vidžeta kao atribut

```
Vendor\MyExtension\Widgets\MyFirstWidget:  
  tags:  
    - name: dashboard.widget  
      identifier: widget-identifier-1  
      widgetGroups: 'general'
```

- Opcija 2: prilagodjeno ime servisa omogućuje da više identifikatora vidžeta koriste istu klasu

```
widget.identifier:  
  class: Vendor\MyExtension\Widgets\MySecondWidget  
  tags:  
    - name: dashboard.widget  
      identifier: widget-identifier-2  
      widgetGroups: 'general, typo3'
```

Izmene za programere

Dashboard (3)

- Svaki vidžet je vezan za jednu ili više vidžet grupa.
- Ove grupe se vide u modalu prilikom dodavanja novog vidžeta na dashboard.
- Programeri mogu da konfigurišu prilagodjene grupe vidžeta kreiranjem fajla

```
EXT:my_extension/Configuration/Backend/DashboardWidgetGroups.php
```

```
return [  
    'widgetGroup-exampleGroup' => [  
        'title' => 'LLL:EXT:my_extension/Resources/Private/Language/locallang.xlf:widget_group_name',  
    ],  
];
```

Izmene za programere

Extbase i Fluid

- Sledeći PSR-14 događaji su dodati za signale vezane za Extbase:

```
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Mvc\AfterRequestDispatchedEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Mvc\BeforeActionCallEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\AfterObjectThawedEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\ModifyQueryBeforeFetchingObjectDataEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\ModifyResultAfterFetchingObjectDataEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\EntityAddedToPersistenceEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\EntityFinalizedAfterPersistenceEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\EntityUpdatedInPersistenceEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\EntityRemovedFromPersistenceEvent
TYPO3\CMS\Extbase\Event\Persistence\EntityPersistedEvent
```

- Postojeći signali su zamenjeni i ne trebju se više koristiti.

Izmene za programere

ViewHelper editRecord

- Opcioni argument `fields` je dodat u `uri.editRecord` i `link.editRecord` ViewHelper-e.
- Ukoliko je postavljen, FormEngine kreira formu koja može da menja samo dato polje/polja u bazi podataka.
- Sledeći primer kreira link za menjanje `tt_content.bodytext` polja od rekorda sa UID 42.

```
<be:link.editRecord uid="42" table="tt_content" fields="bodytext" returnUrl="foo/bar">  
  Edit record  
</be:link.editRecord>
```

Izmene za programere

AssetCollector

- Početni koraci integracije AssetCollector-a su implementirani.
- Ovaj koncept omogućuje programerima da dodaju prilagodjen CSS/JS kod (inline ili external) više puta, ali ga TYPO3 ispisi samo jednom.
- U ove svrhe, dodata su dva nova Fluid ViewHelper-a:
  - `<f:css>`
  - `<f:script>`
- Dugoročno, AssetCollector treba ra zameni razne TypoScript opcije koje su sada konfuzne.

Izmene za programere

Izmena hreflang taga

- Od sada je moguće izmeniti hreflang tagove pre njihovog renderanja.
- Programeri ovo mogu da postignu registrovanjem slušaoca događaja za sledeći događaj:

`TYPO3\CMS\Frontend\Event\ModifyHrefLangTagsEvent`

Izmene za programere

Menjanje konfiguracije CKEditor-a

- Sledeći događaji zasnovani na PSR-14 su dodati da omoguće izmenu konfiguracije CKEditor-a:

```
TYPO3\CMS\RteCKEditor\Form\Element\Event\AfterGetExternalPluginsEvent  
TYPO3\CMS\RteCKEditor\Form\Element\Event\BeforeGetExternalPluginsEvent  
TYPO3\CMS\RteCKEditor\Form\Element\Event\AfterPrepareConfigurationForEditorEvent  
TYPO3\CMS\RteCKEditor\Form\Element\Event\BeforePrepareConfigurationForEditorEvent
```

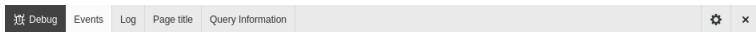
- Pogledajte [change log](#) za primer.

Izmene za programere

PSR-14 događaji u Admin PANELU

- Admin Panel prikazuje sve PSR-14 događaje koji su trigerovani u trenutnom zahtevu.

Izmene za programere

API za AJAX zahteve

- **Fetch API** je implementiran za AJAX zahteve, sa svrhom da smanji zavisnost TYPO3 od jQuery.
- API nudi generičke definicije objekata zahteva i odgovora (kao i ostale stvari koje su uključene u mrežne zahteve).
- Podržano je od strane svih modernih pretraživača, za više detalja pogledajte [grafik kompatibilnosti](#).
- TYPO3 jezgro već sada koristi novi API u Install Tool, FormEngine i kontekstualnim menijima.
- Pogledajte [change log](#) za primere kako da koristite Fetch API.

Izmene za programere

TCA polja opisa

- Polje opisa u TCA od sada može da ima prelomljene linije teksta, ovo za rezultat ima bolju čitljivost dugačkih tekstova.

Izmene za programere

Klase `BasicFileUtility` i `ExtendedFileUtility`

- Sledeće dve klase su označene kao **unutrašnje** i više se ne trebaju koristiti:
  - `TYPO3\CMS\Core\Utility\File\BasicFileUtility`
  - `TYPO3\CMS\Core\Utility\File\ExtendedFileUtility`
- Programeri umesto njih treba da koriste `ResourceStorage` i `ResourceFactory`.

Izmene za programere

Komande u konzoli: podrška za Symfony DI

- Zavisnosti u komandama se sada mogu dodavati preko konstruktora ili nekom drugom tehnikom dodavanja.
- Dodajte tag `console.command` komand klasama.
- Koristite atribut taga `command` da postavite ime komande.
- Opcioni atribut taga `schedulable` se može postaviti na `false` da bi se komanda ignorisala u TYPO3 scheduler-u.
- Pogledajte [change log](#) za primer.

Izmene za programere

Akciona dugmad u modalima

- Modali sada podržavaju akcionu dugmad.
- Kao alternativa na postojeći trigger, može se koristiti action.
- Na primer:

```
Modal.confirm('Header', 'Some content', Severity.error, [  
  {  
    text: 'Based on trigger()',  
    trigger: function () {  
      console.log('Vintage!');  
    }  
  },  
  {  
    text: 'Based on action()',  
    action: new DeferredAction(() => {  
      return new AjaxRequest('/any/endpoint').post({});  
    })  
  }  
]);
```

Izmene za programere

JavaScript API za događaje

- Novi JavaScript API za događaje omogućuje programerima da imaju stabilan interfejs za slušanje događaja.
- API se brine za česte probleme kao što je delegiranje događaja i čisto odvezivanje događaja.
- Svaka *strategija događaja* nudi dva načina da se slušalac veže za događaj.
- API za događaje nudi više strategija da se upravlja slušaocima događaja.
- Pogledajte [change log](#) za primere i više detalja.

Poglavlje 4: Zastarele/izbačene funkcije

Zastarele/izbačene funkcije

Switchable Controller Actions

- "Switchable Controller Actions" (SCA) su označene kao **zastarele**.
- SCA su korišćene da se prepíše dozvoljen set kontrolera i akcija korišćenjem TypoScript-a ili Flexform-i.
- Korišćenje jednog plagina kao ulazne tačke za više funkcionalnosti je u kontradikciji sa idejom da svaki plugin služi samo za jednu svrhu.
- Plaginove koji koriste SCA treba podeliti u više pluginova.

Zastarele/izbačene funkcije

Globalne konstante

- Sledeće dve globalne konstante su označene kao **zastarele**:
  - `TYP03_version`
  - `TYP03_branch`
- Umesto njih treba koristiti sledeću PHP klasu:
`TYP03\CMS\Core\Information\Typo3Version`

Zastarele/izbačene funkcije

Extbase: WebRequest/WebResponse

- Sledeće dve Extbase klase su označene kao **zastarele**:
  - TYPO3\CMS\Extbase\Mvc\Web\Request
  - TYPO3\CMS\Extbase\Mvc\Web\Response

Zastarele/izbačene funkcije

Uprošćen API za parsiranje RTE

- PHP klasa `RteHtmlParser` sada poseduje jednostavniji API.
- Kao posledica ovoga, sledeća dva metoda su označena kao **zastarela**:
  - `TYPO3\CMS\Core\Html\RteHtmlParser->init()`
  - `TYPO3\CMS\Core\Html\RteHtmlParser->RTE_transform()`

Zastarele/izbačene funkcije

Konfiguracija konzolnih komandi

- Pošto je konfiguracija konzolnih komandi implementirana kroz servisne tagove iz Symfony-ja, fajl `Configuration/Commands.php` za konfiguraciju konzolnih komandi je označen kao **zastareo**.
- Kao zamenu koristiti DI servisni tag `console.command`.

Zastarele/izbačene funkcije

TCA: `transOrigPointerField`

- Izostavljanje polja sa sledećim TCA opcijama dovodi do nekonzistentnih podataka snimljenih u bazu podataka pod određenim okolnostima:
`$GLOBALS['TCA'][$table]['ctrl']['transOrigPointerField']`
- Stoga, polje sa ovom opcijom ne može se više izostavljati.
- Čarobnjak za migraciju uklanja opciju za izostavljanje iz TCA i dodaje poruku o zastarelosti u deprecation log u slučaju da kod treba da se izmeni.

Zastarele/izbačene funkcije

DocumentTemplate

- Sledeća klasa je označena kao **zastarela**:
  - TYPO3\CMS\Backend\Template\DocumentTemplate
- Koristila se za renderanje modula administratorskog interfejsa ili ispisivanje sadržaja zasnovanog na HTML-u u TYPO3 administratorskom interfejsu.
- Od TYPO3 v7 se koristi novi ModuleTemplate API.

```
use TYPO3\CMS\Backend\Template\ModuleTemplate;
...
$moduleTemplate = GeneralUtility::makeInstance(ModuleTemplate::class);
$content = $this->getHtmlContentFromMyModule();
$moduleTemplate->setTitle('My module');
$moduleTemplate->setContent($content);
return new HtmlResponse($moduleTemplate->renderContent());
```


Zastarele/izbačene funkcije

LinkValidator

- Sledeći metod je označen kao **zastareo**:

```
TYPO3\CMS\Linkvalidator\Repository\BrokenLinkRepository  
->getNumberOfBrokenLinks()
```

- Kao zamenu koristiti sledeći metod u istoj klasi:

```
BrokenLinkRepository::isLinkTargetBrokenLink()
```

Poglavlje 5: Sigurnost i privatnost

Sigurnost i privatnost

Dashboard

- Vidžeti sa Dashboard-a mogu da sadrže osetljive informacije.
- Stoga, preporuka je da se ograniči pristup vidžetima na bazi grupa.
- Korisnici administratorskog interfejsa imaju pristup samo vidžetima koji su im dostupni.
- Korisnik sa administratorskim privilegijama uvek ima pristup svim vidžetima.

Sigurnost i privatnost

Statusni izveštaji

- DebugExceptionHandler može da ispiše osetljive podatke koji mogu da uzrokuju povredu poverljivih informacija.
- Implementiran je novi statusni izveštaj da upozori administratore.

WARNING, ukoliko je kontekst aplikacije podešen kao **development** i omogućeno je ispisivanje grešaka:

Exception Handler / Error Reporting	OK Display Errors is set to 1 - errors will be displayed with the DebugExceptionHandler including stack traces.
-------------------------------------	--

ERROR, ukoliko je kontekst aplikacije podešen kao **production** i omogućeno je ispisivanje grešaka:

Exception Handler / Error Reporting	Insecure Debug Exception Handler enabled in Production Context - will show full error messages including stack traces.
-------------------------------------	---

Sigurnost i privatnost

SameSite Cookies (1)

- Za potrebe sigurnosti i privatnosti, od sada TYPO3 podržava opciju "SameSite" za kolačiće koje postavlja jezgro TYPO3.
- Ovaj atribut je podržan od strane većine modernih pretraživača i omogućava internet prezentacijama da definišu da li kolačići treba da budu ograničeni.
- Prema [OWASP](#), SameSite kolačići *"smanjuju rizik za cross-origin curenje informacija", sa "dodatnom zaštitom od napada putem krivotvorenih zahteva sa drugih internet prezentacija"*.
- Validna podešavanja su **"strict"**, **"lax"**, ili **not set**.

Sigurnost i privatnost

SameSite Cookies (2)

- TYPO3 postavlja sledeće opcije:
  - Sesija korisnickog interfejsa: "lax" kao podrazumevano podešavanje
  - Sesija administratorskog interfejsa: "strict" kao podrazumevano podešavanje
  - Install Tool sesija: "strict" (ne može se menjati)
  - Last login provider (administratorski interfejs): "strict" (ne može se menjati)
- Install Tool poseduje konfiguraciju da se podesi politika SameSite kolačića u slučaju da su podrazumevana podešavanja previše stroga (na primer za autentifikaciju koja koristi OpenID/OAuth).
- Više o SameSite kolačićima možete pročitati u [RFC6265](#) (draft).

Sigurnost i privatnost

Algoritmi za hešovanje lozinki

- Algoritam Argon2i ("i") je uveden sa TYPO3 v9 LTS.
- Argon2id ("id") je od sada takodje dostupan u TYPO3 pod uslovom da ga PHP podržava.
- Argon2id je hibrid nastao od Argon2i i Argon2d i dosta je otporniji na napade.
- Argon2id je dostupan na sistemima sa PHP verzijom 7.3 ili većom.

Poglavlje 6: Izvori i autori

Izvori i autori

Izvori

TYPO3 vesti:

- <https://typo3.org/project/news/>

Informacije o objavama:

- https://get.typo3.org/release-notes/10.x/TYPO3\CMS_10.2.0
- [TYPO3 v10 ChangeLog](#)
- [typo3/sysext/core/Documentation/Changelog/10.2/*](https://typo3.org/typo3/sysext/core/Documentation/Changelog/10.2/*)

TYPO3 Bug-/Issuetracker:

- <https://forge.typo3.org/projects/typo3cms-core>

TYPO3 i Fluid Git repozitorijumi:

- <https://git.typo3.org/Packages/TYPO3.CMS.git>
- <https://github.com/TYPO3/Fluid>

Izvori i autori

TYPO3 CMS šta je novo tim:

Paul Blondiaux, Pierrick Caillon, Andreas Fießer
Richard Haeser, Jigal van Hemert, Henrietta Kucsovan,
Sinisa Mitrović, Nena Jelena Mitrović, Michael Schams and Roberto Torresani

<https://typo3.org/help/documentation/whats-new/>

Licensed under Creative Commons BY-NC-SA 3.0

